

Ihmisoikeusliiton strategia 2022-2025

Sisällys

Johdanto.....	3
Visio, Ihmisoikeusliiton tehtävä, Työn lähtökohdat.....	4
Arvot.....	6
Näin edistämme ihmisoikeuksia.....	7
Toimintaympäristö ja sen muutokset.....	8
Ihmisoikeustyön tavoitteet ja teemat 2022–2025	
Oikeusvaltio ja oikeuksiin pääsy vahvistuvat.....	10
Tietoisuus ihmisoikeuksista kasvaa.....	14
Järjestömme vahvistuu.....	16
Yhteystiedot.....	18

**Ihmisoikeusliitto
keskittyy
ihmisoikeuksien
kokonaisvaltaiseen
edistämiseen
Suomessa.**

Johdanto

Ihmisoikeusliitto keskittyy ihmisoikeuksien kokonaisvaltaiseen edistämiseen Suomessa. Yleisenä ihmisoikeusjärjestönä seuraamme ihmisoikeustilannetta, vaikutamme ihmisoikeuksien toteutumisen puolesta ja tuomme päivänvaloon ihmisoikeusongelmia Suomessa. Paikallisia ihmisoikeusjärjestöjä 120 maasta yhteen kokoavan FIDH:n (International Federation for Human Rights) jäsenyyden kautta olemme osa kansainvälistä ihmisoikeuspuolustajien verkostoa.

Työtämme tarvitaan, sillä on monia ihmisiä ja ryhmiä, joiden ihmisoikeuksia Suomen valtio ei turvaa täysimääräisesti. Myös rakenteet ihmisoikeuksien turvaamiseksi ja edistämiseksi ovat puutteelliset.

Strategia (2022–25) ohjaa toiminnan suunnittelua. Keskitymme sellaisiin ihmisoikeuskysymyksiin, joissa Ihmisoikeusliiton työlle on erityistä tarvetta, ja sillä on mahdollisuus saada muutosta aikaan. Strategiaan valituissa painopisteissä olemme itse aloitteellisia. Muissa teemoissa osallistumme muiden järjestöjen käynnistämään työhön ja verkostoihin. Toimimme tarvittaessa joustavasti ajankohdaisissa, esiin nousevissa kysymyksissä.

Toiminnastamme huomattava osa perustuu hankerahoitukseen. Siten käynnissä olevien hankkeiden teemat raamittavat valintoja, joita voimme strategiassa tehdä. Strategia on myös paikka uusien teemojen, tavoitteiden ja toimintamuotojen visioinnille.

Strategia on valmisteltu yhdessä johtokunnan ja koko henkilöstön voimin. Arvioimme strategiaa ja sen toteutumista kauden puolivälissä ja päivitämme sitä tarpeen mukaan. Käytämme strategiaa aktiivisesti toiminnan suunnittelussa, ja vuosittaiset toimintasuunnitelmat perustuvat strategiaan. Strategiaan tutustuminen on osa uusien johtokunnan jäsenten ja työntekijöiden perehdytystä.

Visio

Suomi, jossa kaikkien ihmisten perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat.

Ihmisoikeusliiton tehtävä

Tehtävämme on seurata, miten Suomen valtio noudattaa kansainvälisiä ihmisoikeus-sitoumuksiaan, vaatia viranomaisia turvaamaan kaikkien ihmisten perus- ja ihmisoikeudet ja lisätä tietoisuutta ihmisoikeuksista.

Työn lähtökohdat

Ihmisoikeuksien perustana on ihmisarvo. Lähtökohtana työllemme ovat YK:n yleismaailmallinen ihmisoikeusjulistus, kansainväliset oikeudellisesti sitovat ihmisoikeussopimukset, Suomen perustuslaki ja poliittisesti sitovat ihmisoikeuseriaatteet. Ihmisoikeudet ovat keskenään samanarvoisia, jakamattomia ja keskinäisriippuvaisia.

Huomioimme kaikessa työssämme, miten syrjivät rakenteet ja valtahierarkiat

vaikuttavat ihmisoikeuksien toteutumiseen. Yhdenvertaisuus, kaikkien sukupuolten tasa-arvo ja lapsen etu kulkevat läpileikkaavina toiminnassamme.

Järjestöyhteistyön kehittäminen ja pitkäaikaisten kumppanuuksien rakentaminen eri toimijoiden kanssa on meille tärkeää. Toimimme verkostoissa avoimesti ja tietoa jakaen.

Arvot

Luotettavuus ja avoimuus

Perustelemme näkemyksemme ja kannanottomme. Pohjaamme asiantuntijatyömme huolelliseen analyysiin, tutkittuun tietoon sekä ihmisoikeusloukkauksia kokeneiden ryhmien kuunteluun. Toiminta on avointa ja ihmisoikeuksista kiinnostuneiden on helppo tulla siihen mukaan.

Rohkeus ja tinkimättömyys

Ajamme ihmisoikeuksien toteutumista tinkimättömästi ja rohkeasti. Peräänkuulutamme ihmisoikeuksien kunnioitusta kaikilta viranhaltijoilta, puolueilta ja Suomen kultakin hallitukselta. Nostamme yhteiskunnalliseen keskusteluun uusia ihmisoikeuskysymyksiä ja tuomme ihmisoikeusnäkökulmaa aiheisiin, joista se on puuttunut. Toimimme pitkäjänteisesti myös sellaisissa kysymyksissä, jotka jäävät helposti katveeseen.

Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

Huomioimme yhdenvertaisuuden kaikessa työssämme ja kehitämme sitä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että edistämme rekrytoinneissa monimuotoisuutta, kehitämme viestinnän saavutettavuutta, tapahtumamme järjestetään esteettömissä tiloissa ja niissä on viittomakielen tulkkaus.

Näin edistämme ihmisoikeuksia

Vaikutamme viranomaisiin ja poliittisiin päätöksentekijöihin.

Koulutamme ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta keskeisiä ryhmiä ja tahoja.

Lisäämme tietoisuutta ihmisoikeuksista muun muassa viestinnän ja kampanjoiden sekä erilaisten keskustelujen avulla.

Tarjoamme jäsenille ja vapaaehtoisille mahdollisuuden osallistua ihmisoikeustyöhön.

Tuemme ihmisoikeuspuolustajia.

Yhteinen ateria 14 v	22 800 €
Yhteinen ateria 15 v	22 030 €
Yhteinen ateria 16 v ja 1 kappeli 14-17 v	24 550 €
Yhteinen ateria 17 v	22 190 €
Yhteinen ateria 18 v	24 550 €
Yhteinen ateria 19 v	30 980 €
Yhteinen ateria 20 v	33 400 €
Yhteinen ateria 21 v	29 820 €
Yhteinen ateria 22 v	29 500 €
Yhteinen ateria 23 v	26 880 €
Yhteinen ateria 24 v ja 1 kappeli 24-27 v	23 720 €
Yhteinen ateria 25 v	29 800 €
Yhteinen ateria 26 v	30 820 €

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ihmisoikeudet uhattuna?

Ihmisoikeustyön toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut muutoksia maailmanlaajuisesti. Useat valtiot ovat pyrkineet rapautamaan monenkeskistä, kansainvälisiin sopimuksiin pohjautuvaa järjestelmää. Naisten oikeuksien, seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien vastainen liikehdintä on kasvanut. Useissa maissa myös muihin vähemmistöihin sekä siirtolaisiin ja pakolaisiin kohdistuva rasismi ja syrjintä on voimistunut.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon seuraukset syventävät ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia kriisejä ja uhkaavat ihmisoikeuksien toteutumista. Tämä lisää tarvetta ihmisoikeus- ja ympäristöliikkeiden tiiviimmälle yhteistyölle.

Koronapandemia ja sen seuraukset vaikuttavat strategiakaudella ihmisoikeuksien toteutumiseen kaikkialla. Suomessa pandemia on yhtäältä tehnyt perus- ja ihmisoikeuksia näkyväksi ja tuonut ne julkisen keskustelun kohteeksi. Toisaalta se on muun muassa vaikeuttanut pääsyä terveyspalvelujen ja väkivaltaa kokeneiden palvelujen piiriin, lisännyt lasten ja nuorten mielenterveysongelmia ja vaikeuttanut marginalisoitujen ryhmien kuten paperittomien ja päihdeongelmaisten ihmisten asemaa. Pandemian ihmisoikeusvaikutukset tulevat olemaan pitkäaikaisia.

Digitalisaatio vaikuttaa ihmisoikeuksiin monin tavoin. Se avaa mahdollisuuksia uudentlaiselle kansalaisaktivismille mutta lisää yksityisyydensuojan ja turvallisuuteen kohdistuvia riskejä. Eri ihmisillä ja ryhmillä on erilaiset mahdollisuudet osallistua digitalisoituvaan yhteiskuntaan. Tämä voi sekä vahvistaa osallisuutta että marginalisoida entisestään.

Kansalaisyhteiskunnan tila kaventuu, mutta ihmisoikeusliike kasvaa ja monipuolistuu

Useassa maassa viranomaiset ovat rajoittaneet kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia. Erityisesti ihmisoikeuspuolustajiin

kohdistuva vaino ja häirintä on lisääntynyt. Myös jotkut Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat rajoittanut kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksia. Monet FIDH:n jäsenjärjestöt työskentelevät äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa.

Sosiaalinen media lisää sananvapauden ja muiden ihmisoikeuksien välisiä jännitteitä. Sosiaalinen media on ihmisoikeuspuolustajille tärkeä alusta levittää tietoa oikeusloukkauksista. Mutta erityisesti naiseen ja eri vähemmistöihin kohdistuva verkkoviha sekä sosiaalisen median kiihtyvä tahti voivat heikentää turvallisuuden tunnetta ja lisätä uupumista.

Samaan aikaan kun ihmisoikeuksia on kyseenalaistettu, ihmiset ovat nousseet puolustamaan niitä. Esimerkiksi #metoo- ja Black lives matter -liikkeet ovat tuoneet aiempaa laajempaa huomiota ihmisoikeusloukkauksia kokeneille ryhmille sekä tuottaneet uudenlaista aktivismia Suomessakin. Myös vahvempia toimia ilmastokriisin pysäyttämiseksi vaativa liikehdintä voimistuu eri puolilla maailmaa.

Oikeusvaltio ja oikeuksiin pääsy vahvistuvat

Ihmisoikeusliitto tuo äänekkäästi esille oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien merkitystä. Tavoitteemme on, että viranomaiset kansallisella, alueellisella ja kuntatasolla turvaavat perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen, oli sitten kyse opetuksesta, sosiaali- ja terveystalvveluista tai nuorisotyöstä.

Peräänkuulutamme viranomaisilta vahvaa ihmisoikeuspolitiikkaa ja riittäviä resursseja sen toteuttamiseksi. Eduskuntavaalien (2023) yhteydessä vaikutamme sen puolesta, että tuleva hallitusohjelma vahvistaa ihmisoikeuksien toteutumista ja ihmisoikeusrakenteita. Nostamme ihmisoikeusteemoja keskusteluun myös aluevaalien ja kuntavaalien yhteydessä.

Raportoimme YK:lle ja Euroopan neuvostolle siitä, miten Suomi toteuttaa kansainväliset ihmisoikeussitoumuksensa. Osallistumme strategiakaudella Suomea koskevaan YK:n yleismaailmalliseen määräaikaistarkasteluun (Universal Periodic Review).

Vaadimme Suomelta toimia vaarassa olevien ihmisoikeuspuolustajien suojelemiseksi ja tuemme erityisesti uhattuna olevia FIDH:n jäsenjärjestöjä esimerkiksi Valko-Venäjällä, Puolassa ja Unkarissa.

Oikeusvaltion vahvistuminen edellyttää, että kaikkien ryhmien oikeudet toteutuvat sekä lainsäädännössä että tosiasiallisesti.

Silloin kun lainsäädännössä on selkeitä aukkoja, vaadimme lainsäädännön vahvistamista kuten itsemääräämisoikeuteen perustuvaa translakia sekä pakkoavioliiton kriminalisointia. Peräänkuulutamme viranomaisilta niiden ihmisten parempaa tunnistamista, jotka jäävät esimerkiksi useamman syrjintäperusteen risteyskoh-

dassa vaille tosiasiallista oikeuksiin pääsyä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi eri tavoin marginalisoidut ihmiset kuten köyhyydessä elävät, viharikosten tai pakkoavioliiton uhrin, ihmiskaupan ja vakavan työhyväksikäytön uhrin, seksiyöntekijät ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevat väkivallan uhrin.

Vahva oikeusvaltio tunnistaa ja käsittelee historian vääryydet. Tuemme kuurojen ja viittomakielisten yhteisöä sekä saamelaisia Suomen valtion näihin ryhmiin kohdistamien historian vääryyksien selvittämiseksi ja käsittelyksi.

Yhdenvertaisuus toteutuu ja syrjintä loppuu

Teemme työtä sen puolesta, että syrjintää ja rasismia kokeneiden ihmisten oikeuksiin pääsy toteutuu. Vaikutamme viranomaisiin yhdenvertaisuuslain toimeenpanon ja valvonnan tehostamiseksi sekä lainsäädännön vahvistamiseksi. Vaadimme viranomaisilta oikeussuojakeinojen saavutettavuuden lisäämistä sekä tehokkaampia toimia syrjintää koskevan aliraportoinnin vähentämiseksi. Vaadimme, että julkisista tiloista vastuussa olevat puuttuvat tehokkaammin syrjintään ja häirintään.

Valtio turvaa taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet

Tavoittemme on, että sote-uudistuksen toimeenpano ja sosiaaliturva-uudistus pohjautuvat ihmisoikeusvelvoitteisiin. Peräänkuulutamme taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien ja syrjinnän yhteyden parempaa tunnistamista sekä syrjimättömyyttä sote-palveluissa.

Vaikutamme köyhyyttä kokevien ihmisten verkostojen kanssa sen puolesta, että valtio turvaa riittävän toimeentulon kaikille.

Vaikutamme siihen, että kaikki työntekijäryhmät pääsevät oikeuksien piiriin. Vaadimme viranomaisilta tehokkaampaa puuttumista vakavaan työhyväksikäyttöön ja työhyväksikäytön uhrien oikeuksien turvaamista. Toimimme kehitysvammaisten ihmisten työoikeuksien puolesta ja peräämme valtiolta niin kutsutun työtoiminnan kokonaisvaltaista uudistamista.

Ihmisoikeustyön tavoitteet ja teemat 2022–2025

Alkuperäiskansa saamelaisten oikeudet toteutuvat

Jatkamme pitkäaikaista työtämme saamelaisten oikeuksien puolesta yhteistyössä saamelaisten toimijoiden ja tahojen kanssa. Erityisesti vaadimme Suomen valtiota ottamaan huomioon vapaan, tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen saamelaisiin vaikuttavassa päätöksenteossa sekä turvaamaan saamelaisille kuuluvat oman kielen ja kulttuurin mukaiset palvelut.

Sukupuolittunut väkivalta vähenee ja uhrien oikeudet toteutuvat

Torjumme ja ehkäisemme sukupuolittunutta väkivaltaa ja edistämme seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien sekä itsemääräämisoikeuden toteutumista. Työmme painopiste on nk. kunniaan liittyvän väkivallan ja tyttöjen sukuelinten silpomisen torjumisessa. Vaikuttamme sen puolesta, että Suomen valtio toimeenpantee täysimääräisesti Istanbulin sopimuksen. Tämän aikaansaamiseksi myös koulutamme viranomaisia ja muita tahoja.

Tuemme maahan muuttaneiden ihmisten osallistumista sukupuolittuneen väkivallan ehkäisyyn ja vahvistamme eri yhdistysten osaamista näissä kysymyksissä. Näin lisäämme pitkäaikaisen toimintamme vaikutusten kestävyttä.

Tietoisuus ihmis- oikeuksista kasvaa

Ihmisoikeustietoisuuden vahvistaminen on tärkeää oikeusvaltion vahvistumisen ja oikeuksien tosiasiallisen toteutumisen toteutumiseksi. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen ohella koulutamme keskeisiä tahoja, levitämme tietoa ihmisoikeuksista ja tarjoamme laadukasta materiaalia ihmisoikeustietoisuuden lisäämiseksi. Ihmisoikeudet.netsivustoltamme löytävät tietoa esimerkiksi opettajat, koululaiset, nuorisotyöntekijät sekä urheilun toimijat. Tarjoamme lisätietoa muun muassa ajankohtaisesta ilmastokriisin ja ihmisoikeuksien yhteydestä.

Viranomaisten ihmisoikeus-osaaminen vahvistuu

Vaikutamme sen puolesta, että perus- ja ihmisoikeusosaaminen valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien viranomaisissa vahvistuu. Tavoittemme on, että niiden toiminta ja päätöksenteko pohjautuvat nykyistä vankemmin ihmisoikeuksiin.

Taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet tunnistetaan ihmisoikeuksiksi

Vaikutamme sen puolesta, että päättäjien ja suuren yleisön ymmärrys lisääntyy siitä, että myös taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet kuten riittävä toimeentulo tai oikeus riittäviin terveyspalveluihin ovat ihmisoikeuksia. Koulutamme relevantteja ryhmiä kuten talouspolitiikan päättäjiä ja köyhyyden parissa toimivia kansalaistoimijoita. Tavoittemme on, että vahvistunut ymmärrys taloudellisista ja sosiaalisista oikeuksista ihmisoikeuksina johtaa oikeuksien parempaan toteutumiseen.

Urheilun toimijoiden ihmisoikeus- osaaminen vahvistuu

Koulutamme ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta relevantteja urheilun toimijoita. Tavoittemme on, että urheilun keskeisten toimijoiden ymmärrys ihmisoikeuksista urheilussa lisääntyy ja edesauttaa ihmisoikeusongelmien tunnistamista sekä sen myötä ihmisoikeuksien turvaamista.

#ÄläRikoUrheilua

**ÄLÄ
RIKO
URHEILUA**

Ihmisoikeudet kuuluvat
urheilun ytimeen.

 IHMISOIKEUSLIITTO

Järjestömme vahvistuu

Hyvinvoiva henkilöstö on avainasemassa

Työntekijöiden hyvinvoinnista huolehtiminen on järjestöllemme prioriteetti. Kehitämme jatkuvasti henkilöstöpolitiikkaa ja edistämme järjestön sisäistä yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Huomioimme työntekijöiden erilaiset elämäntilanteet ja erilaiset perhemuodot, tuemme työn ja perheen yhteensovittamista sekä kehitämme aktiivisesti monipaikkatyöskentelyä. Ihmisoikeusliitto on haluttu ja arvostettu työpaikka.

Jäsenet ja vapaaehtoiset ovat mukana ihmisoikeusliikkeessä

Ihmisoikeusliitto on henkilöjäsenien muodostama yhdistys. Jäsenet ja vapaaehtoiset ovat tärkeä osa toimintaamme, ja arvostamme heitä. Myös kannatusjäseneksi liittyneet muut yhdistykset tukevat

työtämme. Vahvistamme jäsendemokratiaa ja kehitämme johtokunnan jäsenten valintaprosessia.

Jäsenyys on vahva kannanotto ihmisoikeuksien puolesta. Järjestämme jäsenille helposti saavutettavia tilaisuuksia ja koulutuksia ihmisoikeuksista.

Tuemme vapaaehtoisiamme. Huomioimme vapaaehtoisten osaamisalueet, kiinnostuksen kohteet sekä toiveet osallistumisen muodoista. Tarjoamme vapaaehtoisille lisää matalan kynnyksen mahdollisuuksia kokea osallisuutta ihmisoikeusliikkeessä.

Näkyvä ja ammattimainen viestintä tukee työtämme

Kaikkea työtämme tukee ammattimainen ja suunnitelmallinen viestintä, joka vie eteenpäin ihmisoikeustavoitteita ja pystyy reagoimaan myös ajankohtaisiin aiheisiin nopeasti ja näkyvästi. Keskeisenä tavoitteena on lisätä ihmisoikeustietoisuutta ja Ihmisoikeusliiton työn tunnettuutta Suomessa. Viestinnän tavoitteena on myös innostaa ihmisiä toimimaan ihmisoikeuksien puolesta.

Viestimme monikanavaisesti sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa. Otamme käyttöömme uusia digitaalisia viestintätapoja. Asiantuntijat osallistuvat viestintään, ja toiminnasta ja sen tuloksista viestiminen on osa kaikkia teemoja ja hankkeita.

Viestintäympäristö ja ihmisten median käyttö muuttuvat jatkuvasti ja kiihtyvällä tahdilla. Ihmisoikeusliiton viestintä pysyy ajan hermolla, mutta luottaa vahvuuksiinsa kuten asiantuntijuuteen ja tutkittuun tietoon. Viestimme mahdollisimman saavutettavasti. Saavutettavuutta edistetään järjestelmällisesti.

Vastuullinen ja tehokas taloushallinto ja varainhankinta mahdollistavat pitkäjänteisen työn

Toimintamme on taloudellisesti kestävällä pohjalla julkisten avustusten riittävän tason varmistamisen sekä tehokkaan yksityisvarainhankinnan ansiosta. Tällä strategiakaudella kasvatamme yksityisvarainhankinnan tuloja tasaisesti ja vahvistamme tukijasuhdetta. Lahjoittajiemme tuella teemme pitkäjänteistä ihmisoikeustyötä.

Liity jäseneksi
ihmisoikeusliitto.fi/jaseneksi

Lahjoita ihmisoikeustyölle
ihmisoikeusliitto.fi/lahjoita

Sähköposti
info@ihmisoikeusliitto.fi

Nettisivut
ihmisoikeusliitto.fi

Twitter
[@ihmisoikeus](https://twitter.com/ihmisoikeus)

Instagram
[@ihmisoikeusliitto](https://www.instagram.com/ihmisoikeusliitto)

Facebook
[@ihmisoikeusliitto](https://www.facebook.com/ihmisoikeusliitto)

FÖRBUNDET FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
FINNISH LEAGUE FOR HUMAN RIGHTS

Toinen linja 17, 00530 Helsinki, Finland